

VII MULGI MÄLUMÄNG I ETAPP
Tarvastu Gümnaasium, Tarvastu kihelkond
16.10.2019

I POOL

1) VÕÕRUSTAJA KÜSIB (Vastuvõttev kool)

Vastus: Rääkimine kõndides

2) TÄHELEPANU! VIDEO! (Kaire)

<https://www.youtube.com/watch?v=UaRqDwI2ZKI>

See Mulgimaal toimuv festival pidas sellel suvel juba viiendat sünnipäeva. Mis on selle festivali nimi? **Vastus: Urissaare kantri**

3) MULGI KEEL (Alli)

Mulgi kiil om vanemp ku eesti kiräkiil aga egä kiil arenep aage. Tuleve uvve asja , mes vajave nimetemist. Mulgi keelen kasutets ütte vahvat sõna- *ilmävörk*. Mes sii tähendep kiräkeelen?

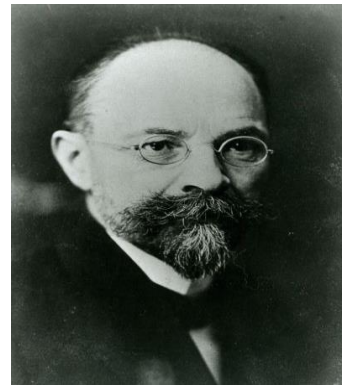
Vastus: See on internet

4) VILJANDI VALD (Piia)

Üks rahvusliku liikumise perioodi keskseid tegelasi, kirjandus- ja kultuuriloolane ning ühiskonna ja kultuuri vaimsete ja moraalsete väärtuste eestseisja sündis 25. veebruaril 1861 Viljandimaal Suure-Kõpu vallas rentniku pojana, aastast 1890 kuni surmani 12. mail 1917 töötas pastorina Kolga- Jaanis. Ta on maetud Kolga-jaani kalmistule.

Tema nime kannab Kolga-Jaani rahvamaja.

Kes on see isik?

Vastus: Villem Reiman

5) MULGI VALD (Annely)

Pikki aastaid andsid maainimestele tööd kolhoosid ja sohvoosid. Küsimus: „Mis nimi ühendab järgmisi kolhoose: 1953.a. Karksi kolhoos Kiisalt, 1956.a. Edasi kolhoos Remsilt, 1962 a. kolhoos Edu Pööglelt, 1966 a. kolhoos Uue Võidu Lillist, 1970 Töö kolhoos Nuia lähedalt?

VASTUS: KÕRGEMÄE KOLHOOS

6) TÕRVA VALD (Anne)

Millises üleestilises ajalehes oli 1939.aastal eraldi rubriik „Tõrva ja Helme“?

Vastus: Ajalehes „Sakala“

Allikas: [https://dea.digar.ee/cgi-](https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=sakalaew19390421.2.16&dliw=none&e=-----et-25--1--txt-txIN%7ctxTI%7ctxAU%7ctxTA-----)

bin/dea?a=d&d=sakalaew19390421.2.16&dliw=none&e=-----et-25--1--txt-txIN%7ctxTI%7ctxAU%7ctxTA-----

7) SPORT (Enno)

Nimetage Viljandimaa 2018. aasta parim noorsportlane-neiu.

Vastus: Gedly Tugi

8) VARIA (Piia)

Nimeta viis suuremat etnilist gruppi Eestis? (3 õiget annab 1 punkti)

Vastus: eestlased 67,9 %; venelased 25,6 %; ukrainlased 2,1 %; valgevenelased 1,3 %; soomlased 0,9 %.

Allikas: <https://www.tallinnhotels.ee/et/tallinnhotels/tallinn/faktid-eesti-kohta/>

9) EESTI SADA (Annely)

1979. algas Nõukogude Liidu ja Afganistani sõda. Aga sel aastal, 6. mail, sündis ka Eesti hilisem rahvuslik kangelane, üks meie olümpiamängude võitjatest. KES?

ERKI NOOL

JÜRI JAANSON

KRISTINA ŠMIGUN

GERT KANTER

VASTUS: Gert Kanter

10) LÄTI SADA (Enno)

Millise tuntud Tartus õppinud Läti luuletaja 150. sünniaastapäeva tähistamiseks jooksis tema luuletusi eesti keelde tõlkinud Contra (29.09 2017 – 03.10 2017) Tartust Kalačisse (163 km), kus Contra (Margus Konnula) lubas luuletaja sünnikohas pidulikus õhkkonnas endale ka mõned õlled, lõpetades sellega oma karskuseaasta?

Vastus: Eduards Veidenbaums.

11) PILDIVOOR (Anne)

Kes on pildil?

Vastus: Karin Luts (hilisem Luts-Arumaa), Helme kihelkonnas Riidaja vallas 29. aprillil 1904. a sündinud maalikunstnik ja graafik, kandnud hüüdnimesid "poisitar" ja "geniaalne eit". Suri Stockholmis 14. mai 1993. a. Huvi tema loominu vastu on aastatega pidevas tõusutrendis

Allikas: <https://awarewomenartists.com/en/artiste/karin-luts/>

12) MULGI KULTUUR (Aili)

Mes om Mulgi Kultuuri Instituudi kõrraldet kige vanemp sündmus Mulgimaal, kun andas edesi mulgi kiilt ja kultuuri?

Vastus: Mulgimaa laste folklooripäev – om ollu joba 23 kõrda. Sii aaste olli Ala rahvamajan

II POOL

13) MUUSIKA (Kaire)

<https://www.youtube.com/watch?v=g8uAqTLJSxo>

Kuulete XX Tantsupeo "Minu arm" eelviimase tantsu lugu „Maa hing“, mida esitasid kõik segarühmad.

"Maa hinge" tantsu autor on Helena-Mariana Reimann, lavastajateks olid Helena-Mariana Reimann ja Vaike Rajaste. Kes kirjutas laulu muusika ja sõnad? (esitab ka 😊)

Vastus: muusika ja sõnad kirjutas Triinu Taul

14) MULGI KEEL (Aili)

Ommugu nellä, poole päevä aigu kate ja õdagu kolme jala pääl?

Vastus: Inemise elu

15) VILJANDI VALD (Piia)

Kes on pildil ja mis ametit ta praegu peab?

Vastus: Tarmo Loodus, Viljandi Kutseõppekeskuse direktor

16) MULGI VALD (Annely)

Ajaloolase A.Soomi koostatud Karksi Ruhja kompleksi kuue mõisa 1672-1673 aastabilansi kohta selgub, mis toob mõisale kõige rohkem sisse. Arvutused on tehtud naturaalsaaduste turuhinna järgi.

A) kas see on mõisast saadud tervailjasaak, põllukultuurid, karjakasvatus, kõrts, vilja- ja saeveskid, kangakudumid

B) taludelt tulev viljasaak raha ja muud maksud

VASTUS: A. Mõisa majapidamisest tuleb kasum 57 % ja taludelt 43%

17) TÕRVA VALD (Anne)

„Kollane küsimus“, mis rahvusest on Tõrva valla odaviskekangelase Magnus Kirdi silmarõõm?

VASTUS: Lätlanna, seitsmevõistleja Laura Ikauniece, 2015.a Pekingi MM-il pronksinaine.

Allikas: Spordidelfi

<https://sport.delfi.ee/news/melu/uudised/foto-magnus-kirti-tervitas-lennujaamas-kuuma-suudlusega-mm-pronksivoitjast-tudruksobor?id=87683293&com=1>

18) VALIKU KÜSIMUS (Enno)

Kui tartlased pesevad Baeri kaju pead, siis kelle kaju pead pestakse Tallinnas?

- a) Oskar Lutsu b) Ernst Peterson-Särgava c) Paul Kerese

Vastus: Ernst Peterson-Särgava

Alates 1998 a. asub see kaju Reaalkooli ees. Kuna samba hüüdnimi on Habe, siis kutsutakse seda 29. 04 (sünnipäeval) toimingut ka Habe(me) peapesuks. Samal aastal sai alguse ka pea pesemine . Enne oli kaju Kadrioru pargis (püstitati 1985. aastal).

19) VARIA (Piia)

Sel aastal 26. märtsil möödus 200 aastat ajast, mil vene tsaar Aleksander I andis välja seaduse, mis aitas maarahvast Liivimaal identifitseerida.

Inimestele anti Täida lünk!

Vastus: Liivimaal hakati talupoegadele andma perekonnanimesid. 26.03.1819 andis vene tsaar Aleksander I välja Liivimaa maarahva seaduse, millega talupojad vabastati pärisorjusest, neil tekkis liikumisvabadus ja neid oli vaja täpsemalt identifitseerida.

Näiteid naljakatest perekonnanimedest: Pudrunahk, Eimidagi, Kaabakas, Mullakannikas.

20) ETTEVÕTLUS JA MAJANDUS (Annely)

Eesti esimeste kroonide ja sentide kasutusele võtmisel mõeldi ka teistele sõnadele nagu KULDAR, ESTA, ADRA ja PÕLDUR. Üks sõna on siin selline, mis ei olnud arutelu all. Milline?

VASTUS: Põldur

21) MULGI KULTUUR (Alli)

Mes köidap ütte neid asutisi, ettevõtjaid ja ühinguid?

Mulgi Pruulikoda, Mulgi Kõrts, Vanamõisa Toitlustus OÜ, Aaviku Marjatalu, OÜ Bodyfood, OÜ Polli Mõis, MTÜ Mulgi Segakoor, Mulke Crisps OÜ, Pajumäe talu OÜ, Ansambel Lõõtsavägilased, FIE Maire Riit, TransMovers OÜ, OÜ Seedri Puukool.

Vastus: Mulgi märgige tunnustet.

22) ESE (Enno)

Kuidas nimetatakse teie laudadel ringlevat eset või milleks seda tarvitatakse?

Vastus: Kubemesonga vöö.

23) MOSAIK (Anne)

1-3 ruutu 4 p

4-6 ruutu 3 p

7-9 ruutu 2 p

10-12 ruutu 1 p

Iga avamise vahel 20 sekundit!

Vastus: Öisu mõis

